

Ny testmetode for beskyttelseshandsker

af René Fuhlendorff, cand.scient.

Test af beskyttelseshandsker har hidtil primært begrænset sig til at teste flygtige stoffers permeabilitet. I forbindelse med et nyt forskningsprojekt er der nu håb om at få udviklet en metode, der kan teste handskerne over for ikke flygtige stoffer - f.eks. PAH'er, acrylater, isocyanater og phenoler.

Netop blandt disse stofgrupper findes nogle af de mest potente allergener, vi kender.

MILJØ-KEMI har fået tildelt et projekt af Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin. Formålet med projektet, der strækker sig over et år, er at etablere en standardiseret metode til bestemmelse af permeationen af benzo(a)pyren gennem beskyttelseshandsker.

telseshandsker. Testen kan efterfølgende benyttes af industrien, når forskellige handsketyper skal testes mod de anvendte produkter.

Brugen af polyaromatiske hydrocarboner (PAH) i industrielle produkter er i dag udradet. PAH-stoffer - eller tjærestoffer, som de ofte betegnes - indgår i en lang række produkter til byggeri (tagprodukter, overfladebehandling), vejbyggeri samt inden for bil- og gummiindustrien.

Håndteringen af tjærestoffer skal så vidt muligt foregå ved brug af beskyttelsesbeklædning.

Yderligere information kan fås ved henvendelse til René Fuhlendorff, telefon 70 22 42 66.

Legionella - en helbredsrisiko

af Inge Middelboe, mikrobiolog og dyrlæge

Opmærksomheden på helbredsrisikoen fra legionella-bakterier er skærpet de senere år. Flere undersøgelser har vist, at disse bakterier findes i en meget stor del af vores brugsvand - varmtvandsystemer, luftbegrævningsanlæg, køletårne m.v. Mange mennesker bliver dagligt udsat for aerosoler indeholdende legionella-bakterier.

Bakterier af slægten Legionella - hvoraf der findes 40 arter vidt udbredt i naturen - opformeres bedst ved 30°C til 40°C. Ved temperaturer over 50°C kan bakterien ikke opformeres - og de reduceres

i antal ved stigende temperaturer. Af de 40 typer findes der 18, som er årsag til to forskellige sygdomme hos mennesker - legionærsygdommen, som er en dødelig lungebetændelse samt Pontiac feber, som er en kraftig influenza. Det er derfor disse 18 arter, vi tester for på laboratoriet, når vi skal undersøge vandsystemer.

Der er en stigende interesse blandt virksomheder og offentlige myndigheder for at få afdækket eventuelle problemer med legionella-bakterier. MILJØ-KEMI kan tilbyde at udtage og analysere for Legionella (påvisning og et ca.

indhold) eller i henhold til grænser fastsat af Statens Serum Institut (10.000 og 100.000 pr. l). Hvis analyserne viser, at indholdet af legionellabakterier er kritisk højt, kan vi medvirke til at få elimineret eller mindsket problemet til et acceptabelt niveau ved at bistå med teknisk rådgivning efter en gennemgang af anlægget. Her vil det typisk dreje sig om opvarmning af systemet, ændring af driftsbetingelser, desinfektion af systemet, fjernelse af „døde ender“ eller evt. oplæg til tekniske ændringer af anlægget.

GALTEN
Smedskovvej 38
8464 Galten

Telefon 70 22 42 66
Telefax 70 22 42 55

VIBORG
Klostermarken 12
8800 Viborg

ODENSE
Lille Tornbjerg Vej 24a
5220 Odense SØ

AALBORG
Sofiendalsvej 88
9200 Aalborg SV

HORSENS
Robert Holms Vej 3
8700 Horsens

ALBERTSLUND
Holsbjergvej 42
2620 Albertslund

RANDERS
Boghvedevej 34
8900 Randers

miljo-kemi@miljo-kemi.dk

www.miljo-kemi.dk

Nr. 6 / 2001

MILJØ-KEMI i international bioanalytisk koncern

af Svend Aage Linde, adm.direktør, cand.scient.

Kort før nytår besluttede vi at sælge en del af MILJØ-KEMI til den internationale laboratoriekoncern Eurofins Scientific SA. Samtidig skete der udskiftninger i ejerkredsen, således at MILJØ-KEMI nu udelukkende ejes af Eurofins Scientific og undertegnede.

Eurofins Scientific er et af verdens førende bioanalytiske laboratorier og har hidtil især arbejdet med analyser for den farmaceutiske industri samt med test af fødevarer - herunder BSE, GMO og oprindelsesanalyser ved SNIF teknik.

Eurofins er noteret på børsen i Paris og Frankfurt og har i løbet af de seneste få år under ledelse af hovedaktionæren Gilles Martin gennemgået en bemærkelsesværdig vækst ved opkøb af en række markedsdominerende laboratorier. Selskabet har efter MILJØ-KEMIs indtræden i gruppen i alt ca. 1200 medarbejdere fordelt på 40 afdelinger i Tyskland, Frankrig, Storbritannien, Schweiz, Holland, Norge, USA og Danmark.

Forstærket vækst på miljøområdet

Eurofins Scientific har i efteråret 2000 defineret miljøområdet som et nyt forretningsområde. MILJØ-KEMI får en central rolle i gruppens udvikling af miljøaktiviteterne i Europa, idet jeg selv indgår i Eurofins direktion med særligt ansvar for miljøområdet. Med adgang til Eurofins internationale netværk af laboratorier forstærker vi vores internationale ekspansion på miljøområdet og kan i et hurtigere tempo realisere vores ambitioner om at blive blandt de førende europæiske miljølaboratorier.

Nyt fødevarerlaboratorium

Et nyt forretningsområde for MILJØ-KEMI i Danmark og det øvrige Skandinavien bliver de analyse- og kontrolprogrammer inden for fødevarer, der globalt markedsføres af Eurofins Scientific. Vi regner med i løbet af kort tid også at fremstå som en betydelig aktør inden for analyse og kontrol af fødevarer - et område, hvor

forbrugerne i stigende grad kræver dokumentation for bakterier, sporindhold af kemiske stoffer (f.eks. dioxiner og pesticider), BSE m.v. Vi er i fuld gang med at etablere vores fødevarerlaboratorium, der får hovedkontor i Randers.

Spændende muligheder

Samlet set byder sammenlægningen med Eurofins på en række fordele og muligheder for os og vores kunder. Vi får adgang til en bioanalytisk viden, som jeg er sikker på bliver til stor nytte også inden for miljøområdet - f.eks. i forbindelse med udvikling af hurtige feltmetoder.

Desuden får vi adgang til et større marked, mange nye metoder - samt et globalt netværk, som vi har mulighed for at trække på i forbindelse med løsning af opgaver. Dette betyder, at vi fortsat vil være i stand til at udvikle og anvende de mest optimale metoder og fremskaffe den nyeste viden inden for vores arbejdsområder - nødvendige faktorer for at kunne løse nuværende og fremtidige opgaver på en måde, som lever op til vores egne mål samt vores kunders krav og behov.

Uændret hverdag

Det nye ejerskab ændrer ikke på hverdagen i MILJØ-KEMI, der fortsætter som et selvstændigt selskab med den nuværende daglige ledelse, de samme afdelinger og de samme kontaktpersoner - og vores traditionelle kerneydelser. Vi tilbyder uændret vores kunder det samme store udvalg inden for laboratorieanalyser, målinger og rådgivning.

Skulle der være spørgsmål eller kommentarer til det nye samarbejde med Eurofins, er jeg altid til rådighed for en snak.

Venlig hilsen

Svend Aage Linde

Industri

Luft

Jord & Vand

MILJØ-KEMI
Dansk Miljø Center A/S

Nye dokumentationskrav for off-shore kemikalier

af Jane Pors, økotoksikolog, cand. scient.

Kemikalier, som benyttes off-shore på f.eks. boreplatforme, må ikke indeholde komponenter, der kan skade det marine vandmiljø. Dette krav er fastlagt i OSPAR-konventionen, som Danmark har tiltrådt.

I den danske del af Nordsøen må der kun benyttes kemikalier, der er registreret hos det danske produktregister.

I juni 2000 blev det besluttet at stramme de krav, der ligger til grund for en registrering. Det var intentionen, at disse krav skulle formuleres i en bekendtgørelse og dermed implementeres i den danske lovgivning pr. 1. januar 2001. Der var imidlertid ikke hjemmel til denne bekendtgørelse i havmiljøloven, hvorfor denne først skal ændres. Bekendtgørelsen ser derfor ud til først at blive implementeret i løbet af foråret 2002.

De nye dokumentationskrav til produkter til off-shore markedet trådte dog allerede i kraft den 16. januar 2001.

Der er fra januar 2001 nye krav til dokumentation for kemikalier, der benyttes på boreplatforme.

De nye krav betyder:

- at en fisketest nu er obligatorisk
- at der skal være udført en bionedbrydningsstest i havvand
- at der for overfladeaktive stoffer skal foreligge K_{oc} værdier (adsorption/desorption)
- at der skal ske en genanmeldelse af produkter hvert tredje år

Genanmeldelsen betyder, at f.eks. produkter godkendt i 1997 og før, skal anmeldes i løbet af 2001, og at ovennævnte krav skal være opfyldte.

MILJØ-KEMI tilbyder at udføre disse test. Endvidere kan vi udføre selve anmeldelsen hos Produktregisteret. For yderligere informationer kontakt Jane Pors eller Lars Møller Jensen.

Ny lovgivning

udvalgt af Ina Andersen, civilingeniør

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om forbud mod import og salg af produkter, der indeholder bly, nr. 1012 af 13. nov. 2000. Bekendtgørelsen ophæver reglerne i §2 og §13 i den tidligere bekendtgørelse fra 1997. Bekendtgørelsen indeholder to bilag med lister over produkter med tidsbegrænset tilladelse til import/salg.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter, nr. 1065 af 30. nov. 2000. Bekendtgørelsen ophæver bekendtgørelse nr. 734 fra juli 2000.

opdatere

Leverandørbrugsanvisninger

- dansk særlovgivning skal inddrages

af Ina Andersen, civilingeniør

Det har i mange år været et krav, at der skal følge en brugsanvisning med farlige produkter. På virksomhederne er det tilsvarende et krav, at man har en arbejdspladsbrugsanvisning, som medarbejderne kan anvende i den daglige planlægning af arbejdet og i forbindelse med uheld.

I tidens løb er reglerne om brugsanvisninger blevet ændret og udbygget.

En leverandørbrugsanvisning skal i dag indeholde 16 faste punkter, hvor der til hvert punkt er et omfattende regelsæt, som løbende ændres. På trods af, at lovgivningen om 16-punkts brugsanvisninger grundlæggende er gældende i hele EU, er det fejlagtigt at tro, at det er muligt blot at oversætte f.eks. en tysk eller en engelsk brugsanvisning til dansk. Der findes en række danske særregler, som også skal overholdes og indarbejdes i brugsanvisningen.

Af dansk særlovgivning kan nævnes særlige krav til at oplyse om opløsningsmidler, den danske kræftbekendtgørelse, krav til at oplyse om kodenummer (MAL-kode) for malinger, lime o.lign. produkter samt bekendtgørelsen om unges arbejde.

For at en brugsanvisning skal være anvendelig for brugeren, er det vigtigt, at brugsanvisningen er skrevet i et letforståeligt sprog uden brug af særlige fagudtryk, samt at brugsanvisningerne illustrerer den reelle risiko ved et produkt - hverken mere eller

mindre. Samtidig er det vigtigt, at oplysninger om f.eks. værnemidler er så detaljerede som muligt. Det er ikke tilstrækkeligt at skrive, at der skal anvendes handsker. Der skal så vidt muligt anføres en entydig handsketype.

En brugsanvisning er aldrig bedre end de oplysninger, der ligger til grund for den. Det påhviler derfor leverandøren af disse data at fremskaffe så fyldestgørende oplysninger som muligt. Kilden til sådanne oplysninger er oftest „papir-dokumentation“, men kan også i tvivlstilfælde være resultater fra kemiske analyser. Ofte er det kun muligt at bygge brugsanvisningen op på baggrund af leverandørens oplysninger. Det er derfor vigtigt, at personen, der udarbejder brugsanvisningen, har kemisk indsigt, kritisk sans og produktkendskab.

MILJØ-KEMI har stor ekspertise og erfaring i at udarbejde anvendelige leverandørbrugsanvisninger.

Sikkerhedsvurdering af kosmetiske produkter

af Jane Pors, økotoksikolog, cand.scient.

Bekendtgørelsen om kosmetiske produkter fra juni 2000 beskriver de krav, som de danske myndigheder stiller til kosmetiske produkter og dokumentation heraf. Bekendtgørelsens §32 omhandler bl.a. „en evaluering af sikkerheden med hensyn til menneskets sundhed ved brug af det færdige produkt.“

En sådan formulering kan dække mange evalueringsniveauer. Derfor har Miljøstyrelsen udfærdiget en vejledning, som netop er kommet i den endelige udgave: „Sikkerhedsvurdering af kosmetiske produkter“.

Vejledningen beskriver indgående, hvilke krav der er til produktinformationen - også kaldet dossier - for de kosmetiske produkter. Endvidere beskriver vejledningen, hvorledes det er muligt at teste produkterne for deres effektivitet - om rynkecremen, solcremen og shampooen virker efter hensigten.

Som kravene er udformet, kan Miljøstyrelsen kræve denne dokumentation af producenterne af de kosmetiske produkter. I vejledningen er det ikke krævet, at dossieret skal være umiddelbart tilgængeligt, men at det skal kunne forelægges inden for 48 timer.

MILJØ-KEMI kan være behjælpelig med at udfærdige dossieret. For mere information kontakt MILJØ-KEMI.

**MILJØ-KEMI
LAB UPDATE
Industri
Nummer 6
Februar 2001**

LabUpdate udgives af
MILJØ-KEMI
Dansk Miljø Center A/S
4 gange årligt

Redaktion:
Lars Møller Jensen
Allan Steen

Ansv. red.:
Kurt Egmos

Oplag:
750 eksemplarer
**Citat - kun med
angivelse af kilde**